

ת"פ 16114/04/21 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 16114-04-21 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני כב' השופט יוסי טורס, סגן הנשיאה

המאשימה

בעניין: מדינת ישראל
נגד

הנאשם

פלוני

גזר דין

כתב האישום וההליכים

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירת תקיפה הגורמת חבלה של ממש (בת זוג), לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין. על פי המתואר בכתב האישום, הנאשם והמתלוננת היו נשואים עשרות שנים, אך התגרשו בשנת 2011. המתלוננת ילידת 1949, התגוררה בקנדה לאחר הגירושין, ובשנת 2019 שבה להתגורר בארץ. בחודשים שקדמו לאירוע המתואר בכתב האישום התגוררו השניים בדירה ששכרה המתלוננת.

2. בכתב האישום מתואר אירוע מיום 3.4.21, בו שב הנאשם לדירה סמוך לשעה 21:00 כשהוא בגילופין, השתולל וצעק. המתלוננת פנתה אליו בבקשה שיירגע, אך הוא לא נענה לבקשתה ושתה בקבוק משקה אלכוהולי נוסף. בסמוך לחצות ביקשה שוב המתלוננת מהנאשם שיפסיק לצעוק והוא בתגובה קילל אותה ותקף אותה במכות אגרופ לאזור עין ולסת ימין ותפס את ידה. המתלוננת הצליחה להשתחרר מאחיזת הנאשם ונעלה אותו בתוך הדירה. בהמשך, סמוך לחצות, התקשרה אל הנאשם וביקשה ממנו להירגע, אך הוא השיב לה שעליה לומר תודה על כך שלא הרג אותה, כל זאת בעודו בגילופין.

כתוצאה ממעשי הנאשם פונתה המתלוננת באמבולנס לבית החולים, כשהיא סובלת מחבלה כהה בעין ימין, דימום ונפיחות בשפה, המטומה תת עורית בולטת בחצי הימני של הפנים כולל פריאוביטלית ימנית.

3. להשלמת התמונה יצוין כי הודאת הנאשם באה במסגרת הסדר טיעון לפיו תוקן כתב האישום, אך זאת ללא הסכמה עונשית. כן הסכימו הצדדים כי המאשימה תוכל להגיש מסמכים מסוימים בשלב הטיעונים לעונש.

טיעוני הצדדים לעונש והראיות

4. המאשימה הגישה, בהתאם להסכמת הצדדים, תמונות המתעדות את החבלות שנגרמו למתלוננת וכן מסמכים רפואיים. הנאשם הגיש אף הוא מסמכים רפואיים.

5. המתלוננת העידה במסגרת הטיעונים לעונש וציינה כי מדובר באירוע חד פעמי, חריג, וביקשה להקל עם הנאשם ולהימנע מכליאתו. אציין כי המתלוננת הייתה מיוצגת על ידי עורך דין אשר טען בשמה שבכוונתה לשוב לקנדה לאחר סיום ההליך וכי הצדדים לא ימשיכו לנהל חיים משותפים.

6. ב"כ המאשימה טען כי מדובר בתקיפה קשה שהותירה במתלוננת חבלות בפניה והוגשו כאמור תמונות ומסמכים רפואיים. נטען כי הערכים המוגנים שנפגעו הם שלום גופה ובטחונה של המתלוננת וכי מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות אלימות במשפחה מחמירה. המאשימה הפנתה לפסיקה וטענה כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 חודשי מאסר בפועל ועד 24 חודשי מאסר בפועל. ביחס לעונש שיש להטיל על הנאשם הודגש כי מדובר בנאשם שלא שולב בהליך טיפול או גמילה, ולאור הודאתו, עמדת המתלוננת, גילו והיעדר עבר פלילי עתרה המאשימה ל-12 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס והתחייבות.

7. ב"כ הנאשם לא חלק על חומרת העבירה אך טען שמדובר באירוע חריג וחד פעמי. הסנגור הפנה למסמכים רפואיים וטען כי הנאשם סובל משלל מחלות וזקוק לטיפול, השגחה צמודה ותזונה מיוחדת. ביחס למתחם העונש ההולם נטען כי הוא נע בין ענישה צופה פני עתיד ועד למספר חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות והוגשה פסיקה. ההגנה ביקשה להביא בחשבון את הודאת הנאשם, גילו ועברו הנקי, וטענה שיש למקם את עונשו בתחתית מתחם הענישה ולחילופין ראוי לסטות מהמתחם בשל מצבו הבריאותי. צוין עוד שהנאשם היה עצור למעלה מחודש ימים ומאז הוא שוהה בבית אבות "פאלאס" בתנאי מעצר בית מלא, וכי יש להביא תקופה זו בחשבון (ועל כך יורחב בהמשך).

8. הנאשם בדברו האחרון הביע צער על מעשיו וציין כי מדובר באירוע חד פעמי שלא יחזור על עצמו.

דין והכרעה

קביעת מתחם הענישה

9. **הערכים המוגנים בבסיס העבירה -** הערכים שנפגעו בשל מעשי הנאשם ברורים. מדובר בפגיעה בשלום גופה, כבודה ובטחונה של המתלוננת. האלימות בה נקט הנאשם כלפי המתלוננת אינה קלה והיא אף הותירה בה חבלה משמעותית. לכך יש להוסיף כי המתלוננת בשנות ה-70 לחייה ומכאן שמדובר בפגיעה משמעותית בערכים המוגנים. ביחס לפגיעה בערכים בעבירות מסוג זה, ראו:

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים

העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישרו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג." (ע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל (11.10.2007))

10. **נסיבות הקשורות לביצוע העבירה:** מקובל עלי שאין מדובר באירוע שתוכנן מראש ואולם אין בכך להוות נסיבה מקלה. לחומרה ניתן לציין כי האירוע הותיר במתלוננת חבלה של ממש, ועיון בתמונות ובמסמכים הרפואיים אינו מותיר מקום לדמיון באשר לעוצמת האלימות שהפגין הנאשם. אף אמירתו "שתגיד תודה שלא הרג אותה" מוסיפה אלמנט כוחני ואלים, שלבטח הטיל אימה בליבה של המתלוננת לאחר שהותקפה. הסיבה לקרות האירוע נעוצה, כך נראה, בהיות הנאשם שתוי ואולם אף בכך אין להוות נסיבה מקלה שהרי "יש להגן על הציבור מפני עוברי עבירה גם בתוך אדי אלוהול" (ע"פ 8649/11 שאקה אבום נ' מדינת ישראל (20.12.2012)).

11. **מדיניות הענישה:** מדיניות הענישה בעבירות אלימות כלפי בני זוג מחמירה, ובהיעדר נסיבות מיוחדות מוטלים לרוב עונשי מאסר. ראו:

"כאשר דפוס פעולה כה אלים ובוטה בין בני זוג נחשף, יש למצות את הדין עם בן הזוג האלים ולהורות על מאסרו. זאת, בין היתר, על מנת לאיין את החשש כי ימשיך במעשיו ויפגע בבת זוגו עד כדי חלילה תוצאה טראגית של פגיעה שכזו, וכן לצורך הרתעתו והרתעת הרבים מפני ביצוע מעשים דומים בעתיד" (רע"פ 1536/20 פלוני נ' מדינת ישראל (1.3.2020)).

כן ראו:

עבירות אלימות במשפחה הן תופעה נפסדת המהווה נגע רע בחברה, ועל רשויות החוק והמשפט לעשות כל שביכולתן כדי להביא למיגור תופעה זו. כפי שכבר ציינתי במקרה אחר שבא לפניי בע"פ 5307/17 חלאג' נ' מדינת ישראל (12.7.2018): 'בית משפט זה חזר ועמד לא אחת על הצורך לנקוט בענישה מחמירה ומרתיעה בגין מעשי אלימות קשים כמעשיו של המערער בפניו, בפרט במקרים בהם האלימות מופנית נגד נשים מצד בן זוגם .. המדובר בתופעה חמורה ורחבת היקף, המחייבת הטלת ענישה מרתיעה, אשר בנוסף יהא בה כדי לשקף את הפגיעה הקשה שחוות נשים ממעשי אלימות המופעלים עליהם מצד בן-זוגם, בסביבה שאמורה להיות סביבתן הבטוחה והמוגנת'" (רע"פ 1884/19 יצחק לולו שמריז נ' מדינת ישראל (14.3.2019)).

12. לצורך בחינת מדיניות הענישה ניתן להפנות לפסקי הדין הבאים: רע"פ 233/15 בטש נ' מדינת ישראל (22.1.2015), בו נדחה ערעור נאשם על חומרת עונשו -12 חודשי מאסר בפועל (כולל הפעלת מאסר מותנה). במקרה זה הורשע הנאשם בכך שאיים על בת זוגו על רקע רצונה להיפרד ובהמשך השליך אותה על המיטה והיכה אותה באגרופים בכל חלקי גופה; רע"פ 3077/16 פלוני נ' מדינת ישראל (2.5.2016), בו נידון עניינו של נאשם

שהורשע בעבירת תקיפת בת זוג ונידון ל-6 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי. במקרה זה, במהלך ויכוח דחף הנאשם את המתלוננת לעבר המיטה, משך בשערה, וכופף את גופה לעבר הרצפה בעודו אוחז בצווארה. ערעורו על חומרת עונשו לבית המשפט המחוזי נדחה, וכך גם בקשה לרשות ערעור שהגיש לבית המשפט העליון; רע"פ 1884/19 **יצחק לולו שמריז נ' מדינת ישראל** (14.3.2019), בו נידון עניינו של נאשם כבן 62 שהורשע במספר עבירות של תקיפה סתם ותקיפה הגורמת חבלה ממש כלפי בת זוג ונידון לארבעה חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים. הנאשם נמצא בלתי כשיר לבצע עבודות שירות בשל מצבו הבריאותי, ובית משפט השלום הביא זאת בחשבון והקל בעונשו. ערעורו נדחה בבית המשפט המחוזי וכך גם בקשת רשות ערעור שהגיש; ע"פ 11387-09-18 **פלויני נ' מדינת ישראל** (7.2.2019), בו נדחה ערעור נאשם שהורשע בעבירות תקיפת בת זוג, איומים והיזק לרכוש במזיד ונידון לחודשיים מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות וצו מבחן. במקרה זה סטר הנאשם לפניה של המתלוננת במספר אירועים, בעט בישבנה, שבר את מכשיר הטלפון הנייד שלה ואיים עליה; עפ"ג 22674-12-19 **אבו סלימאן נ' מדינת ישראל** (25.2.2020), בו נדחה ערעור נאשם שנידון ל-11 חודשי מאסר בפועל בגין עבירה של תקיפה סתם (בת זוג). הנאשם תקף את רעייתו ברחוב במספר מכות אגרופים לראשה, זאת לנגד עיניהם של עוברי אורח ושניים מילדיהם הקטנים של בני הזוג. לאחר שהורחק מהמתלוננת בידי עוברי אורח, השתחרר מאחיזתם, שב לתקוף אותה וחדל ממעשיו רק לאחר ששוטר שהיה במקום תפס בו והרחיקו; עפ"ג 32634-07-21 **סוידאן נ' מדינת ישראל** (30.9.2021), בו נדחה ערעור נאשם שהורשע בעבירות תקיפה הגורמת חבלה ותקיפה סתם (בת זוג) ונידון ל-15 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי. הנאשם תקף את המתלוננת בשני מקרים וגרם לה לחבלות בפנים ובגופה; עפ"ג 40254-07-20 **מדינת ישראל נ' פלויני** (7.1.2021), בו הורשע הנאשם בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, בכך שבהיותו בגילופין תקף את בת הזוג, בעט בה, חנק אותה באמצעות כבל חשמלי, הטיח אגרופים בפניה והפילה לרצפה. על הנאשם נגזרו ארבעה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, ערעור המדינה התקבל ועונשו הוחמר לשישה חודשי מאסר בפועל; עפ"ג 40581-08-20 **אלולו נ' מדינת ישראל** (17.11.2020), בו הורשע הנאשם בתקיפת בת זוג בכך שסטר לה וכשהתרחקה ממנו תפס בידה ומשך אותה לכיוונו, הפילה ארצה והכה אותה בכל חלקי גופה. בהמשך אחז בראשה ומשך אותה לכיוונו. הנאשם נידון ל-14 חודשי מאסר בפועל, וערעורו על חומרת העונש נדחה.

13. לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם העונש ההולם את העבירה מושא עניינו נע בין שישה חודשי מאסר בפועל ועד 24 חודשי מאסר בפועל, בצירוף ענישה נלוות.

קביעת עונשו של הנאשם

14. דומה שאין מחלוקת שלא הוכחו סיכויי סיכויי ממשיים המצדיקים חריגה ממתחם הענישה, כאמור בסעיף 40 ד' לחוק העונשין וההגנה כלל לא טענה בנושא זה. אדגיש שלא התבקש תסקיר ולא צוינו כל נתונים מהם ניתן להסיק מסקנה בדבר סיכויי שיקום. דברים אלו מקבלים משנה תוקף לאור כך שדומה שהנאשם סובל מבעיית התמכרות לאלכוהול אשר לא טופלה.

15. עם זאת, אין ללמוד מכך שהפרוגנוזה בעניינו של הנאשם שלילית עד כי היא מחייבת מאסר מאחורי סורג ובריא, כעתירת המאשימה. הנאשם אינו אדם צעיר (כבן 70), עברו נקי והוא סובל ממצב בריאותי מורכב (ראו ענ/1 ובכלל זה המסמך מיום 29.12.21 בו צוין שהנאשם זקוק להשגחה רפואית, דיאטה מתאימה וטיפול תרופתי קבוע).

הנאשם קיבל אחריות מלאה למעשיו והביע צער. אף המתלוננת הדגישה שמדובר באירוע חריג בעשרות שנות נישואיהם וביקשה להימנע מכליאתו. לא נטען שמדובר בעמדה הבאה מתוך תלות כלכלית, או שיקול אחר שאין להביאו בחשבון. משכך, סבור אני שיש לתת משקל מסוים לעמדת המתלוננת, אם כי מובן שאין מדובר בשיקול מכריע (ע"פ 2455-09-11 פלוני נ' מדינת ישראל (7.12.2011)).

16. חרף חומרת המקרה, דעתי היא שניתן במקרה זה להסתפק בעונש מאסר לריצוי בעבודות שירות, הגם שאין בנמצא סיכויי שיקום ממשיים. עונש מאסר בכליאה הוא עונש חמור וקשה. נלוות לו השפעות הרסניות וסבל רב לנאשם, הן מבחינה פיזית והן מבחינה חברתית וכלכלית (ראו בנושא דו"ח הועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים, 2015 (המכונה "דו"ח ועדת דורנר"); רע"פ 356/14 קפרוב נ' מדינת ישראל (3.10.2017); פסקה 33). משכך, עונש מאסר בכליאה אמור להיגזר על מי שהוא בעל דפוסי עבריינות מובהקים (ע"פ 4318-10-11 מדינת ישראל נ' רפאילוב ואח' (5.1.2012)), או שהעבירה שעבר אינה מאפשרת, בנסיבות העניין, ענישה שאינה כוללת כליאה.

17. כאשר מדובר בנאשם מבוגר וחולה, המאסר הופך לעונש קשה ביותר ועל בית המשפט לבחון היטב אם הוא מתחייב לצורך השגת תכליות הענישה ובכללן הלימה והרתעה. אמנם, מצבו הרפואי של הנאשם אינו מצדיק חריגה ממתחם הענישה משיקולי צדק וחזקה על שב"ס כי יידע להתמודד עם מצבו הרפואי (ע"פ 4456/14 קלנר נ' מדינת ישראל (29.12.2015); ע"פ 8178/21 פלוני נ' מדינת ישראל (30.1.2022); ע"פ 12107-09-18 ורשבסקי נ' מדינת ישראל (6.1.2019)), אך בשילוב גילו הוא בהחלט מהווה שיקול לצורך קביעת מידת העונש בתוך מתחם הענישה ודרך ריצויו, והכל על מנת שהעונש לא יהיה בלתי מידתי ויגרום סבל רב מידי (ראו בהשוואה: ע"פ 79535-01-19 ואכד נ' מדינת ישראל (14.3.2019); הרכב כב' הנשיא שפירא). כן ראו:

"פגיעתו של המאסר באדם שכזה כבדה היא עד מאוד. הרהרתי בלבי, שמא יש מקום לתת את הדעת על סוגיה זו. תוחלת החיים בעידן הנוכחי הולכת ומתארכת, יותר עבריינים עומדים לדין גם כשהם באים בימים, ואינני בטוח אם עונש מאסר מאחורי סורג וברית בבית הסוהר הוא המענה ההולם לעבריינים מסוג זה. יתכן שיש מקום לחשוב, כשם שהדבר נעשה ביחס לקטינים, על אופנים אחרים לריצוי העונש. אמנם כבר כיום שיקול זה הוא שיקול משמעותי בגזירת העונש, וכפי שראינו כאן - אף יכול להוביל להקלה ניכרת בו. כיוון המחשבה שאני מציע כאן אינו מכוון להקלה בעונש, כי אם להתאמת העונש. יתכן ששהייה במעין מעון נעול, תוך ביצוע עבודות שירות למשך תקופה ארוכה, תהיה ענישה מתאימה יותר לחלק מעבריינים אלו, מאשר ריצוי של חודשים ספורים מאחורי סורג וברית, בבית סוהר רגיל. ניתן לחשוב גם על אפשרות של 'מאסר-בית' (וראו את ההסדר במשפט האיטלקי המוזכר בעניין לופוליאנסקי, פסקה 210). ברם, אין זו אלא הערה, פרי מחשבה שלבטח איננו חפצים בגסיסה איטית של אסירים זקנים בתוככי בית הסוהר; זהו ענין למחוקק לענות בו (ע"פ 4506/15 צבי בר נ' מדינת ישראל (11.12.2016)).

18. אכן, הנאשם אינו בגיל מופלג ואולם, הוא אינו צעיר ומצבו הגופני אינו שפיר. שילוב נתונים אלו מצדיק לדידי

התחשבות בתוך מתחם הענישה והעדפת עונש מוחשי שאינו כולל כליאה. עוד אציין בעניין זה כי הנאשם היה עצור במשך כחודש וחצי ומאז ועד היום הוא שוהה בתנאי מעצר בית מלא בבית האבות פאלאס. מהיכרותי את המקום מתיקים אחרים, אציין שמדובר במקום סגור הכולל שמירה קפדנית והוא בעל תכונות הדומות למעון נעול. בנסיבות אלו מדובר במי שחירותו נשללה תקופה לא מבוטלת, הן במעצר והן בשהייה במקום סגור, אף אם הוא אינו מוגדר כבית מעצר. אף בכך ראיתי טעם ראוי להסתפק בעונש מאסר בעבודות שירות (בעניין בית האבות פאלאס ראו למשל: ע"פ 4833/16 מלקולם נ' מדינת ישראל (5.1.2017)).

19. סיכומי של דבר, לאחר שהבאתי בחשבון את מכלול השיקולים שפורטו לעיל, אני סבור שיש למקם את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם הענישה ולהורות שישא את עונשו בעבודות שירות. כן בדעתי לנכות את ימי המעצר, הגם שהעונש המוטל הוא בעבודות שירות, וזאת בשל הקושי הממשי שחווה הנאשם בתקופה זו. התחשבתי בעניין זה אף בתקופה הארוכה בה שהה הנאשם בבית האבות, כאשר תקופה זו לא תנוכה.

20. לאור כך, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. **שישה חודשי מאסר, בניכוי ימי מעצרו מיום 4.4.21 - 21.5.21.** הנאשם יישא עונש זה בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה, החל מיום 27.4.22. ביום זה יתייבב הנאשם במשרדי הממונה - יחידת ברקאי, שלוחת צפון - במתחם כלא מגידו. **מובהר לנאשם כי עליו לבצע את העבודות לשביעות רצון הממונה וכי אם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיע את העבודות מנהלית והוא יאלץ לשאת ביתר התקופה בבית מאסר.**

ב. מאסר על תנאי למשך 4 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך שנתיים כל עבירת אלימות פיזית כלפי בן זוג.

ג. פיצוי למתלוננת בסך 6,000 ₪. הפיצוי ישולם בתוך 90 יום. המאשימה תמציא למזכירות את פרטי המתלוננת ותביא לידיעתה את תוכן גזר הדין. מובהר למתלוננת שאין בפיצוי זה למצות את מלוא נזקה והיא רשאית להגיש בנושא תביעה אזרחית.

המזכירות תשלח את גזר הדין לממונה.

הודעה זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ו אדר א' תשפ"ב, 27 פברואר 2022, במעמד הצדדים.